

Bilag 2: Baggrundsnotat

Foreløbig kapacitet for stx og hf i Region Syddanmark 2020

1. Baggrund

Dette notat giver et overblik over den foreløbige optagelseskapacitet for stx og hf i Region Syddanmark i 2020, herunder med befolkningsfremskrivninger og relevant historik i hvert af de fire forpligtende samarbejder i Region Syddanmark (Fyn, Trekantområdet, Sønderjylland og Sydvestjylland), samt den hidtidige proces i forhold til kapacitet.

Optagelseskapaciteten på de almenGYnasiale institutioner i regionen koordineres i fire såkaldte forpligtende samarbejder mellem institutionerne i bestemte geografiske områder. I Region Syddanmark drejer det sig om Fyn, Trekantområdet, Sønderjylland og Sydvestjylland.

Det bemærkes endvidere, at Børne- og Undervisningsministeriet har nedsat en ekspertgruppe, der skal analysere reglerne for kapacitetsfastlæggelse og elevfordeling. Gruppen forventes at afgive deres anbefalinger i starten af 2020, og det forventes at anbefalingerne kan blive omsat til ny lovgivning på området med effekt fra skoleåret 2021-2022.

Forventet befolkningsudvikling

Udviklingen i størrelsen af ungdomsårgangene har betydning for uddannelsesinstitutionernes rekrutteringsgrundlag. Samlet set forventes kun en marginal ændring i Syddanmark fra 2019 til 2020. Den dækker dog over lokale forskelle, som det fremgår af tabel 1 nedenfor. Udviklingen er opgjort for to aldersgrupper. Rekrutteringsgrundlaget for stx opgøres her som antallet af 15-16-årige, mens rekrutteringsgrundlaget for hf opgøres som de 16-19-årige, da elever på hf typisk er et eller flere år ældre end elever på stx.

Tabel 1: Forventet befolkningsudvikling i relevante aldersgrupper for rekruttering til stx-og hf-området

	Ændring i antal 15-16-årige fra 2019 til 2020 (stx)	Ændring i antal 16-19-årige fra 2019 til 2020 (hf)
Fyn	2,0 %	-0,8 %
Trekantområdet	1,0 %	0,6 %
Sønderjylland	-0,6 %	-2,1 %
Sydvestjylland	0,0 %	-2,0 %
RSD i alt	0,9 %	-1,0 %

Teknisk overbooking

De forudgående år har optagelseskapaciteten for stx og hf været opgjort i antal klasser. Imidlertid har Styrelsen for Undervisning og Kvalitet (STUK) i november 2019 præciseret, at det er antallet af elevpladser, der er det centrale, hvorfor den enkelte institution forpligter sig til at oprette et bestemt antal elevpladser på den enkelte uddannelse, mens antal klasser er en baggrundsoplysning. Endvidere har STUK gjort opmærksom på, at de enkelte institutioner ikke egenhændigt kan regulere kapaciteten (antal elevpladser) efterfølgende.

STUK gør endvidere opmærksom på, at det er naturligt, at en institution med udbud af gymnasiale ungdomsuddannelser tilstræber, at de ved det relevante tælletidspunkt inde i en elevårgangs første skoleår, har en fornuftig klassekvotient. Det vil sige en klassekvotient, der på den ene side er økonomisk rationel, og på den anden side lever op til det fleksible klasseloft. Det betyder, at skolerne i

praksis kan have et ønske om at optage mere end 28 elever pr. klasse (overbooke) på grund af et forventeligt frafald af elever efter optagelsen, men inden tælledagen.

STUK gør også opmærksom på, at der intet er til hinder for, at den enkelte institution planlægger efter, at der er en vis overkapacitet, som kan imødekomme de udfordringer, der kan komme som følge af, at der kan ske forskydninger i elevgrundlaget fra ansøgningstidspunktet den 1. marts og frem til skolens tælledag. På fordelingstidspunktet er der eksempelvis en del ansøgere, der skal til optagelsesprøve for at dokumentere, at de kan optages på den ansøgte uddannelse, og nogle af disse ansøgere består ikke optagelsesprøven. Derfor er det både STUKs og administrationens vurdering, at en vis overbooking kan være hensigtsmæssig, for at undgå at fordele for mange elever væk fra de overansøgte institutioner

Det afgørende ifølge STUK er blot, at der skal tages højde for dette i forbindelse med fastsættelsen af optagelseskapaleten. Som det fremgår af tabel 2 nedenfor, har nogle af institutionerne derfor valgt at overbooke med 1-2 elever pr. klasse, således at den gennemsnitlige klassekvotient i Region Syddanmark på stx-området samlet set er på 28,80 elever, 28,16 elever på hf-området og 28,33 elever på pre-ib-området. Af tabel 2 neden for fremgår det også, at institutionerne i de fire fordelingsområder har anvendt overbookningsmuligheden forskelligt, når de har indmeldt antallet af elevpladser.

Tabel 2: Anvendelse af værktøjet "teknisk overbooking" i de fire fordelingsområder

	Foreløbig klassekvotient stx	Foreløbig klassekvotient hf	Foreløbig klassekvotient pre-ib
Fyn	29,88	30,00	28,00
Trekantområdet	29,00	29,12	29,00
Sønderjylland	27,30	26,17	ikke pre-ib
Sydvestjylland	28,07	26,90	28,00
RSD i alt	28,80	28,16	28,33

2. Oversigt over samlet foreløbig kapacitet på stx-og hf-området i Region Syddanmark

STUK har som førnævnt præciseret, at det er antallet af elevpladser, der er det centrale og at antal klasser er en baggrundsoplysning. Derfor er optagelsestabellerne ændret i forhold til tidligere år, så optagelseskapaleten i år er opgjort i elever, som det fremgår af tabel 3 nedenfor.

Institutionerne i de fire forpligtende samarbejder har indsendt foreløbige tal for deres optagelseskapaleten i 2020. De endelige tal skal indsendes 15. december 2019. Der forventes ikke væsentlige ændringer i den forbindelse.

Tabel 3: Samlet foreløbig optagelseskapaleten på de almen-gymnasiale uddannelsesinstitutioner i 2020 opgjort i elever

	Foreløbig optagelseskapaleten 2020 – stx	Foreløbig optagelseskapaleten 2020 - hf	Foreløbig optagelseskapaleten 2020 – pre ib	Foreløbig optagelseskapaleten 2020 – i alt
Fyn	2.570	960	84	3.614
Trekantområdet	1.769	699	58	2.526
Sønderjylland	1.365	733	0 ¹	2.098
Sydvestjylland	1.151	565	28	1.744
RSD i alt	6.855	2.957	170	9.982

I tabellerne 4, 5 og 6 neden for vises den foreløbige optagelseskapaleten i 2020 på de almen-gymnasiale uddannelsesinstitutioner i forhold til søgetallet og optagelsestallet i 2019 for henholdsvis,

¹ EUC Syd udbyder en teknisk orienteret pre ib (28 pladser). Den sorterer under de erhvervs-gymnasiale uddannelser.

stx, hf og pre-ib hver for sig, da estimerne på ledig kapacitet i 2020, set i forhold til optagelsestallet i september 2019, er meget forskellige for de tre almengymnasiale uddannelser.

Når man i 2020 opgør kapaciteten i forhold til antal elever, bliver estimeret på ledig kapacitet i procent forholdsvis højt set i forhold til optagelsestallene pr. september 2019, fordi de fleste klasser har færre end 28 elever.

Tabel 4: Kapacitet 2020 på **stx-området** set i forhold til kapaciteten, søgetallet og optagelsestallet i 2019

	Kapacitet i 2019	Søgetallet pr. ca. 15. marts 2019	Optagelsestallet pr. ca. 5. september 2019	Kapacitet 2020	Estimat på ledig kapacitet i 2020 i % set i forhold til optagelsestallet september 2019
Fyn	2.659	2.320	2.162	2.570	18,87 %
Trekantområdet	1.769	1.576	1.477	1.769	19,76 %
Sønderjylland	1.365	1.161	1.131	1.365	20,68 %
Sydvestjylland	1.207	932	949	1.151	21,28 %
RSD i alt	7.000	5.989	5.719	6.855	19,86 %

Tabel 5: Kapacitet 2020 på **hf-området** set i forhold til kapaciteten, søgetallet og optagelsestallet i 2019

	Kapacitet i 2019	Søgetallet pr. ca. 15. marts 2019	Optagelsestallet pr. ca. 5. september 2019	Kapacitet 2020	Estimat på ledig kapacitet i 2020 i % set i forhold til optagelsestallet september 2019
Fyn	990	760	851	960	12,80 %
Trekantområdet	670	424	501	699	39,52 %
Sønderjylland	654	310	483	733	51,75 %
Sydvestjylland	565	352	373	565	51,47 %
RSD i alt	2.879	1.846	2.208	2.957	33,92 %

Tabel 6: Kapacitet 2020 på **pre-ib-området** set i forhold til kapaciteten, søgetallet og optagelsestallet i 2019

	Kapacitet i 2019	Søgetallet pr. ca. 15. marts 2019	Optagelsestallet pr. ca. 5. september 2019	Kapacitet 2020	Estimat på ledig kapacitet i 2020 i % set i forhold til optagelsestallet september 2019
Fyn	84	93	64	84	31,25 %
Trekantområdet	58	43	49	58	18,36 %
Sønderjylland	0	0	0	0	0,00 %
Sydvestjylland	28	16	18	28	55,55 %
RSD i alt	170	152	131	170	29,77 %

3. Optagelseskapacitet fordelt på de fire forpligtigende samarbejder

Optagelseskapaciteten på Fyn

Kapacitetssituationen på Fyn skal ses i lyset af udsigten til en stigning i elevgrundlaget for stx-området og et lille fald i elevgrundlaget for hf-området (2,0 procent flere i aldersgruppen 15-16 årige og 0,8 procent færre i aldersgruppen 16-19 år).

Den foreløbige optagelseskapacitet for institutionerne i Det Forpligtende Samarbejde på Fyn inkl. Steiner HF, der for første gang er med i oversigten, er samlet set fire klasser lavere end sidste år.

De foreløbige kapacitetstal for stx viser en reduktion i kapaciteten for stx i Odense. Både Mulernes Legatskole og Tornbjerg Gymnasium har indmeldt en foreløbig kapacitet på en klasse mindre i 2020 end i 2019, mens de to overansøgte Odense-skoler i 2019, Odense Katedralskole og Sct. Knuds Gymnasium, har indmeldt en uændret foreløbig kapacitet.

På den øvrige del af Fyn har især Faaborg Gymnasium oplevet et faldende elevtal. Gymnasiet er over en årrække gået fra et højdepunkt på 134 ansøgere i 2013 til ca. 60 ansøgere i perioden 2017-2019. Region Syddanmarks analyse fra 2018 af de unges søgemønstre viste, at Faaborg Gymnasium i højere grad end for 10 år siden oplever, at nogle ansøgere søger mod andre, fjernere liggende gymnasier. Situationen vedrørende Faaborg Gymnasium er dog karakteriseret dels af en lav overgangsfrekvens til stx fra lokalområdet, og dels af det meget tætte kapacitets- og fordelingssamarbejde i fordelingsudvalget på Fyn, hvor fordelingsudvalget hvert år tilstræber at fordele elever til Faaborg Gymnasium så vidt muligt.

Institutionerne i Det Forpligtende Samarbejde på Fyn har tillige bevaret en nogenlunde uændret optagelseskapacitet gennem de seneste 10 år for at muliggøre en fordeling af elever til de mindre gymnasier uden for Odense og Svendborg. Administrationen vurderer på den baggrund, at det ikke vil være relevant med kapacitetsstyring fra regionsrådets side på Fyn i forhold til skoleåret 2020, hvor der samlet set estimeres en ledig kapacitet på knap 20 procent i forhold til elevoptaget i 2019 på stx-området i 2020.

Optagelseskapaciteten i Trekantområdet

Kapacitetssituationen i Trekantområdet skal ses i lyset af udsigten til en lille stigning i elevgrundlaget for både stx-området og for hf-området (1,0 procent flere i aldersgruppen 15-16 årige og 0,6 procent flere i aldersgruppen 16-19 år).

Tørring Gymnasium er med virkning fra 2019 overflyttet til Det forpligtende samarbejde i Trekantområdet, der samlet set indmeldt en samlet foreløbig optagelseskapacitet for 2020, som ligger en klasse lavere end for 2019.

Den samlede kapacitet på stx-området er uændret. Den uændrede kapacitet dækker over, at Fredericia Gymnasium har indmeldt en foreløbig kapacitet på 11 klasser i 2020 mod 10 klasser i 2019, og at Tørring Gymnasium er gået en klasse ned, så de i 2020 har indmeldt en foreløbig kapacitet på fem klasser. Den uændrede kapacitet skal også ses i lyset af den lille stigning i elevgrundlaget. I Trekantområdet er der udsigt til en ledig kapacitet på stx-området i 2020 på 20 procent i forhold til elevoptaget i 2019.

Optagelseskapaciteten på hf-området er forøget med en klasse, idet Campus Vejle har valgt at indmelde en yderligere klasse. Campus Vejle havde et fald i elevoptaget fra 2018 til 2019 på 10 procent og havde i 2019 et faktisk optag på 114 elever, hvorfor der ikke umiddelbart ses et behov for en øget kapacitet. Den indmeldte kapacitet på hf-området i Trekantområdet tages til efterretning, da den ikke vurderes at have nogen væsentlig betydning for uddannelsesdækningen.

Vejle-området

I januar 2019 indstillede regionsrådet til den daværende undervisningsminister, at der af hensyn til at understøtte elevgrundlaget for stx-uddannelserne i Grindsted og Tørring blev fastlagt et kapacitetsloft på Rosborg Gymnasium på 15 stx-klasser og et loft på Rødkilde Gymnasium på 10 stx-klasser for en treårig periode gældende fra og med skoleåret 2019-2020.

Ministeren valgte at imødekomme anmodningen delvist, idet der blev pålagt et kapacitetsloft af den ønskede størrelse, men kun for skoleåret 2019-2020. Loftet blev fastlagt som 420 stx-elevpladser (15 klasser) på Rosborg Gymnasium og 280 stx-elevpladser (10 klasser) på Rødkilde Gymnasium.

På baggrund af en analyse af Vejle-gymnasiernes ansøgerdata fra perioden 2016-2018 sammenholdt med udsigten til en lille stigning i de to gymnasiers elevgrundlag², var det regionsrådets forventning, at kapacitetsloftet ville resultere i en vis fordeling af elever til Grindsted Gymnasium og Tørring Gymnasium i foråret 2019.

Et uventet fald i søgningen til stx på Rosborg Gymnasium og Rødkilde Gymnasium fra 2018 til 2019 (på henholdsvis 5 og 7 procent)³, kombineret med en lidt større teknisk overbooking end tidligere, betød imidlertid, at begge gymnasier havde kapacitet til samtlige stx-ansøgere, hvorfor der mod forventning ikke fandt nogen elevfordeling sted.

En del af forklaringen på faldet i søgningen til de to Vejle-gymnasier kan være indførelsen af adgangskravene på de gymnasiale uddannelser i 2019. Stx-søgningen er dog faldet mere i Vejle (i alt 6 procent) end i Syddanmark samlet set (2 procent), og dette til trods for en lille stigning i elevgrundlaget for stx-udbydere i Vejle (2 procent). Forklaringen på den faldende søgning til stx i Vejle må derfor også skulle findes i andre forhold.

En anden del af forklaring kan muligvis findes ved at se på søgemønstrene på tværs af de gymnasiale uddannelser i Vejle. Her kan man bl.a. konstatere en klar stigning i søgningen til hhx på Campus Vejle fra 2018-2019 (25 procent). Det kan således ikke udelukkes, at kapacitetsloftet har været medvirkende til, at nogle unge har fravalgt at søge stx i år for i stedet at vælge hhx, hvor der ikke er kapacitetsstyring. Denne hypotese underbygges af det faktum, at der på landsplan har været en kraftig stigning i den såkaldte krydssøgning til stx. Hvor der i 2009 kun var 2 procent af 1. prioritetsansøgerne til stx, der havde hhx blandt de sekundære prioriteter, så er denne andel steget til 17 procent i 2018⁴.

På den anden side bør det bemærkes, at søgetallet til hhx på Campus Vejle i 2019, trods den markante stigning fra 2018, fortsat ligger 9 procent lavere end niveauet i 2016 og 2017, hvor der ikke var noget kapacitetsloft på stx i Vejle. Dette taler for, at søgningen til hhx på Campus Vejle i 2019 måske blot har genfundet sit tidligere niveau og at kapacitetsloftet på stx i byen dermed ikke nødvendigvis har haft nogen nævneværdig indvirkning herpå.

Selvom kapacitetsloftet i 2019 ikke resulterede i nogen elevfordeling til gymnasierne i Grindsted og Tørring, så kan det ikke udelukkes, at kapacitetsloftet alligevel har bidraget til at understøtte elevgrundlaget for de to gymnasier. Efter et stort fald i ansøgertallene i perioden 2016-2018 på både Grindsted Gymnasium (28 procent) og Tørring Gymnasium (18 procent), er denne udvikling nu i store træk stagneret fra 2018-2019.⁵

Da kapacitetsloftet på Rosborg Gymnasium og Rødkilde Gymnasium kun blev fastsat med et års varighed (skoleåret 2019-2020), skal regionsrådet dermed på ny tage stilling til, om man vil anmode børne- og undervisningsministeren om et fornyet kapacitetsloft for skoleåret 2020-2021 og eventuelt videre frem.

Regionsrådets indstilling fra januar 2019 gik på et treårigt kapacitetsloft, og en umiddelbart oplagt indstilling i januar 2020 kunne derfor være, at anmode ministeren om en fornyelse af kapacitetsloftet i dets nuværende udformning for de resterende to år i den oprindeligt planlagte periode, dvs. for skoleårene 2020-2021 og 2021-2022, evt. med plads til en teknisk overbooking.

² Danmarks Statistiks befolkningsfremskrivning forudsagde en samlet stigning i antallet af 15-16-årige i Vejle, Billund og Hedensted kommuner samlet set på 2 % fra 2018-2019.

³ Udviklingen i søgetallene er opgjort pr. 15. marts ud fra de data, som gymnasierne har indmeldt til regionen.

⁴ Kilde: STUK oplæg på Danske Gymnasiers årsmøde 2019.

⁵ For Grindsted Gymnasium falder ansøgertallet fra 2018-2019 med 4 procent, mens optagelsestallet stiger med 7 procent. For Tørring Gymnasium stiger antallet af ansøgere direkte fra grundskolen med 3 procent i samme periode (yderligere data haves ikke).

For at kunne vurdere hensigtsmæssigheden i en sådan indstilling, har administrationen igen i år analyseret ansøgerdataene for de to Vejle-gymnasier, denne gang for perioden 2017-2019. Jf. afsnittet om teknisk overbooking, lægges der denne gang en teknisk klassekvotient på 29 elever til grund i analysen af ansøgerdataene.

Analysen viser, at der i 2017 og 2018, alt andet lige, og baseret på de daværende søgetal og søgemønstrene, kunne være fordelt i størrelsesordenen 8-17 elever til Grindsted Gymnasium og 12-24 elever til Tørring Gymnasium pr. år, såfremt der havde været et kapacitetsloft på 435 elever (15 klasser) på Rosborg Gymnasium og 290 elever (10 klasser) på Rødkilde Gymnasium. Denne vurdering bygger imidlertid bl.a. på antagelsen om, at kapacitetsloftet ikke ville indvirke på søgningen til Rosborg og Rødkilde, men i lyset af erfaringen med kapacitetsloftet fra 2019, må netop denne antagelse dog siges at være forbundet med en vis usikkerhed.

Analysen af Rosborgs ansøgerdata viser desuden, at det både i 2017-2018 og igen i 2019 i stor udstrækning er ansøgerne fra postdistrikt Billund og postdistrikt Give, der bor længst væk fra Rosborg, og at det derfor er dem, der vil komme i spil ved en eventuel elevfordeling, og det typisk med Grindsted eller Tørring gymnasium som modtagerskoler.

Analysen af Rødkildes ansøgerdata viser et lidt mere broget billede, eftersom det her primært er ansøgerne fra postdistrikt Juelsminde, og sekundært ansøgere fra postdistrikterne Barrit og Give, der kommer i spil ved en eventuel elevfordeling. Her gælder det, at ansøgerne fra Juelsminde og Barrit typisk ville kunne fordeles til Horsens Gymnasium, mens ansøgerne fra Give ofte ville kunne fordeles til Tørring Gymnasium.

Konklusionen er derfor igen i år, at det primært må forventes at være fra Rosborg Gymnasium, at en eventuel fremtidig fordeling til Grindsted Gymnasium og Tørring Gymnasium vil kunne finde sted, mens en kapacitetsbegrænsning på Rødkilde Gymnasium primært vil have til formål at få loftet på Rosborg til at virke efter hensigten, fordi et loft på Rødkilde vil modvirke, at ansøgere blot flyttes fra et bygymnasium (Rosborg) til et andet (Rødkilde) og fordi loftet forventes at bidrage til at modvirke at fordelte elever ved senere lejlighed skulle søge ind på Rødkilde Gymnasium.

Det er usikkert, hvorvidt et fornyet kapacitetsloft i skoleåret 2020-2021 på 435 stx-elevpladser (15 klasser) på Rosborg og 290 stx-elevpladser (10 klasser) på Rødkilde vil resultere i nogen elevfordeling til gymnasierne i Grindsted og Tørring. Her kan det indledningsvis bemærkes, at de to Vejle-gymnasiers elevgrundlag forventes at være det samme i 2020, som i 2019⁶. I sidste ende vil den afgørende faktor være de unges søgemønstre til de gymnasiale uddannelser, og hvis dette svarer til billedet i 2019, så tyder det ikke på, at loftet i den nuværende udformning vil resultere i nogen fordeling i 2020. På den anden side kan der være noget, der taler for en øget søgning til de gymnasiale uddannelser i 2020. I 2019 var der således en klar stigning i søgningen til 10. klasse (især efterskoler) i Syddanmark generelt, og dette kan vise sig at udløse et større antal ansøgere til de gymnasiale uddannelser i 2020, herunder muligvis til de to stx-udbydere i Vejle.

Et alternativ til en forlængelse af det nuværende kapacitetsloft (med plads til teknisk overbooking) på 435 stx-elevpladser (15 klasser) på Rosborg og 290 stx-elevpladser (10 klasser) på Rødkilde, er et lavere kapacitetsloft end det nuværende, fx på 406 stx-elevpladser (14 klasser) på Rosborg Gymnasium og fortsat 290 stx-elevpladser (10 klasser) på Rødkilde Gymnasium. Dette ud fra en forventning om, at der herigennem ville være en større sandsynlighed for at kunne fordele nogle af Rosborg-ansøgerne fra postdistrikterne Billund og Give til henholdsvis Grindsted Gymnasium og Tørring Gymnasium. Et loft på 406 stx-elevpladser (14 klasser) på Rosborg i 2019 (i kombination med et loft på 290 stx-elevpladser (10 klasser) på Rødkilde), ville alt andet lige og med afsæt i sø-

---

⁶ Danmarks Statistiks befolkningsfremskrivning forudsiger en udvikling i antallet af 15-16-årige i Vejle, Billund og Hedensted kommuner samlet set på 0 % fra 2019-2020 (dvs. status quo).

gedataene i 2019 have resulteret i omtrent 6-8 fordelte elever til Tørring Gymnasium og 10-12 fordelte elever til Grindsted Gymnasium.

Selvom et lavere loft på Rosborg alt andet lige må forventes at medføre en større sandsynlighed for den tilsigtede elevfordeling, så viser erfaringen fra 2019, at det ikke nødvendigvis kun er de fjernest bosiddende ansøgere, der lader sig påvirke af et kapacitetsloft. I 2019 var der således en faldende søgning til Rosborg fra postdistrikterne Vejle Øst og Børkop, selvom ansøgerne fra disse områder typisk ikke ville være i nærheden af at komme i spil ved en eventuel elevfordeling. En eventuel yderligere kapacitetsbegrænsning på Rosborg resulterer dermed ikke nødvendigvis i en tilsvarende elevfordeling til Grindsted og Tørring.

Samlet set er det administrationens vurdering, at det vil være mest hensigtsmæssigt, at indhøste yderligere erfaringer med kapacitetsloftet i sin nuværende udformning (dog med plads til en teknisk overbooking) og samtidig afvente resultaterne af det igangværende arbejde i den tidligere nævnte ekspertgruppe, inden der på et senere tidspunkt eventuelt anmodes om en yderligere nedjustering af kapacitetsloftet. Dette vil desuden være i tråd med regionsrådets indstilling fra januar 2019.

Det er derfor administrationens anbefaling, at regionsrådet anmoder om en forlængelse af det nuværende loft på 435 stx-elevpladser (15 klasser) på Rosborg Gymnasium og 290 stx-elevpladser (10 klasser) på Rødkilde Gymnasium og i denne omgang alene for skoleåret 2020-2021.

Administrationen anbefaler samtidig, at der om et år foretages en ny vurdering af kapacitetssituationen i Vejle og opland, både med afsæt i erfaringerne med endnu et års kapacitetsloft og i lyset af et forventet nyt regelsæt på området.

Optagelseskapaciteten i Sønderjylland

Kapacitetssituationen i Sønderjylland skal ses i lyset af udsigten til et faldende elevgrundlag for både stx-området og hf-området i 2020 (0,6 procent færre i aldersgruppen 15-16 årige og 2,1 procent færre i aldersgruppen 16-19 år).

Det Forpligtende Samarbejde i Sønderjylland har samlet set indmeldt en optagelseskapacitet for stx-området 2020, der er uændret i forhold til kapaciteten i 2019, og der estimeres derfor med en vis ledig kapacitet i 2020, og tendensen forværres af det faldende elevgrundlag.

Sønderjylland skiller sig ud fra f.eks. Fyn og Trekantområdet ved at have fire tydeligt geografisk adskilte købstæder, hver med sit gymnasium (dog to i Sønderborg), hvilket som udgangspunkt vanskeliggør elevfordeling. Typisk vil det kun være de relativt få ansøgere bosiddende i randområderne, der vil kunne fordeles. Eventuelle overansøgte almengymnasiale institutioner i Sønderjylland ender derfor ofte med at måtte løse kapacitetsudfordringen ved at måtte optage alle ansøgere selv. Administrationen vurderer på den baggrund, at det ikke vil være relevant med kapacitetsstyring fra regionsrådets side i Sønderjylland i forhold til skoleåret 2020-2021.

Det Forpligtende samarbejde i Sønderjylland har indberettet en foreløbig kapacitet på tre hf-klasser højere end i 2019. Dette skyldes, at VUC Syd, i forbindelse med kapacitetsfastsættelsen for 2019, ved en fejltagelse ikke fik indmeldt deres endelige optagelseskapacitet rettidigt, hvorfor det var den foreløbige kapacitet, der talte med i opgørelsen til STUK. Kapacitetsændringen i 2020 er derfor udtryk for en tilbagejustering, men bevirker, at der samlet set estimeres med en overbooking på 51,75 procent. VUC Syd bemærker, at de ønsker at fastholde en foreløbig kapacitet på 12 hf-klasser, selv om deres optag kun var på 138 elever i 2019 og bemærker, at deres elever ofte er lidt ældre end 16-19 år. VUC Syd har i perioden siden 2016 gået fra et faktisk optag på 262 elever til et faktisk optag på 138 elever i 2019, hvilket formentligt skyldes skolens økonomiske problemer, der førte til lærerfyringer og negativ omtale m.v. Den indmeldte kapacitet på hf-området i Sønderjylland tages til efterretning, da den ikke vurderes at have nogen konsekvens for uddannelsesdækningen i området.

Optagelseskapaciteten i Sydvestjylland

Kapacitetssituationen i Sydvestjylland skal ses i lyset af udsigten til et uændret elevgrundlag for stx-området og et faldende elevgrundlag for hf-området i 2020 (uændret i aldersgruppen 15-16 årige og 2,0 procent færre i aldersgruppen 16-19 år).

Institutionerne i Det Forpligtende Samarbejde i Sydvestjylland har samlet set indmeldt en optagelseskapacitet for 2020, der er to klasser lavere på stx-området end i 2019. Der estimeres dog fortsat en ledig kapacitet på godt 20 procent, jf. tabel 4.

Endvidere fremgår det af tabel 5, at fordelingsområdet Sydvestjylland forventes at få en stor ledig kapacitet på hf-området i 2020. Dette fordi VUC Vest har indmeldt en foreløbig kapacitet på hf-området på 196 elever, hvilket ligger væsentligt over det faktiske optag i 2019 på 40 elever. VUC Vest har i perioden siden 2016 gået fra et faktisk optag på 141 elever til et faktisk optag på 40 elever i 2019. Den indmeldte kapacitet på hf-området i Sydvestjylland tages til efterretning, da den ikke vurderes at have nogen konsekvens for uddannelsesdækningen i området.

4. Proces i Udvalget for uddannelse og arbejdskraft og regionsrådet vedr. kapacitetsstyring

I 2030 vil der, jf. analyser fra Danske Regioner, være 25.000 færre unge mellem 16-19 år end i 2017. Det forventes, at Region Hovedstaden som den eneste region vil opleve, at der kommer flere unge til. Det forventes, at både Region Nordjylland, Region Sjælland og Region Syddanmark vil opleve, at godt hver syvende unge forsvinder, og i Region Syddanmark alene er der udsigt til 9.000 færre unge mellem 16-19 år. Et faldende elevgrundlag kan tale for en stærkere styring af kapaciteten på ungdomsuddannelserne, således at kapaciteten udnyttes på en hensigtsmæssig måde i hele regionen med henblik på at sikre en god geografisk uddannelsesdækning.

Optagelseskapacitet og kapacitetsstyring fremadrettet er af flere omgange og over flere år blevet drøftet i regionsrådet og med i udvalget for uddannelse og arbejdskraft samt med regionens fire forpligtende samarbejder og er således også et fokusområde i Region Syddanmarks udkast til udviklingsstrategi for 2020-2023. Endvidere arbejdes der også i regi Danske Regioner for en udvidelse af kapacitetsstyringen til også at omfatte hhx og htx.

Det bemærkes endvidere, at regionsrådet har gjort en del for at fremme andre løsninger, fx i forhold til grundtilskud til ungdomsuddannelsesinstitutioner, hvor regionsrådet har skrevet til undervisningsministeren og Folketingets Undervisningsudvalg og har været til møde i Folketingets Undervisningsudvalg. Regionsrådets indsats har senest bidraget til, at Regeringen den 4. december 2019 sammen med Venstre, Dansk Folkeparti, Radikale Venstre og SF besluttede at udmønte det udkantstilskud, som 12 små erhvervsskoler, hvoraf de syv er beliggende i Region Syddanmark, har været i fare for at miste.

Endvidere har regionsrådet ad flere omgange har støttet op om campussamarbejder af forskellig art, herunder i Grindsted, Nyborg og Ribe med midler fra regionsrådets uddannelsespulje.